

Bevezető

Az e-kormányzat kérdésköre ma a politikai és üzleti közbeszéd egyre népszerűbb témája, ami stratégiai dokumentumok bevezetésében, akciótervekben és a különféle hálózatok, rendszerek és alkalmazások gazdasági és technológiai konyhanyelvében egyaránt gyakran előfordul. Mindaddig azonban nem lett belőle hétköznapi diskurzus (a hentesnél vagy a fürdőben legfeljebb az „ügyintézés mint olyan” a téma, nem az elektronikus kormányzás horizontja), és a kérdéskör tudományos dimenziója nemigen kapott nyilvánosságot, sokakban nem is tudatosult, hogy egyáltalán létezik tudományos kontextus, amelyben az e-kormányzati kérdések tárgyalhatók.

Ugyanakkor már az első pillanattól fogva nyilvánvalónak tűnik, hogy nemcsak az állam- és jogtudomány vagy a politikai filozófia számára különösen izgalmas a kihívás, hanem egy sor más „klasszikus” diszciplína hozzájárulására is szükség van, ha a jó válaszokhoz nélkülözhetetlen tudás forrását keressük. Az e-kormányzati megoldások beruházás-igényes volta miatt minden ilyen projektnek van gazdasági „vonzata” is, a fejlesztésekkel kapcsolatban komoly megtérülési, gazdaságosság-számításokat végeznek és az ezekhez alkalmazott modellekről élénk vita zajlik. A tudásmenedzsment szervezeti közegével foglalkozó, mind elmélyültebb kutatások is egyre gyakrabban fordulnak ebbe az irányba. A mérési és tervezési módszerek a szervezés és vezetés tudományterületéről költöznek át ide, és mivel piaci igény jelent meg a megfelelő tudás terjesztésére, létezik már az e-kormányzat mint tantárgy oktatási módszertana is.

Folyóiratunk tematikus válogatása abból a sokszínű tapasztalattól és tudásból villant fel néhány elemet, ami az INFONIA Alapítvány e-kormányzati kutatócsoportjának két éves tevékenysége során halmozódott fel. A munkában folyamatosan 15-20 kutató vesz részt (PhD hallgatók és gyakorló szakemberekig), akik a Miniszterelnöki Hivatal Elektronikus Kormányzati Központja számára kéthetente összeállítanak egy e-kormányzati hírlevelet. A kutatók elkészítik a témával kapcsolatban frissen megjelent idegen nyelvű könyvek és tanulmányok annotációit, kiemelt területeken szakértői tanulmányokat készítenek, közigazgatási szakemberek számára továbbképzési kurzusokat tartanak, továbbá részt vesznek az elektronikus kormányzati stratégiák kidolgozásában és gördülő tervezésében. Ezzel párhuzamosan az ország számos felsőoktatási intézményében és kutatási műhelyében is igényes e-kormányzati vizsgálódások indultak meg: reméljük, hogy az általunk itt közreadott válogatás a témakör nagykörösödésének fontos állomása lesz.

Molnár Szilárd – Z. Karvalics László